

maade let ville kunne komme overeens om Maaden, hvorpaa man skal ændre dette. Jeg skal altsaa heller ikke gjøre nogen Indvending imod, hvis det erede Thing forelobig ogsaa maatte ville vedtage det Forslag, som er stillet under Nr. 3 a.

Nellemann: Man har fra flere Sider under denne Sags Behandling ytret Noget, som jeg troer at maatte begynde med at udtale en Indsigelse imod. Jeg troer ikke, at man kan sige, at Grundloven hjemler, at Embedsmændene i Spørgsmaal om deres Pensionsberettigelse skulle have Ret til at henvende sig til Domstolene. Der staaer nemlig kun i Grundloven: „Kongen kan affædige de af ham ansatte Embedsmænd. Dises Pension fastsættes i Overensstemmelse med Pensionsloven“; men deri ligger jo altsaa ikke Andet, end at Embedsmændenes Afgang til Pension, naar Kongen benytter sin Ret til at affædige dem, skal være lovordnet — ikke overladt til Administrationen i det enkelte givne Tilfælde, men lovordnet. Andet staaer der som sagt ikke i Grundloven, og derfor vilde det ikke komme i Strid med Grundloven, selv om der i Pensionsloven udtrykkelig blev optaget den Bestemmelse, at Embedsmændene slet ikke skulde kunne henvende sig til Domstolene i Anliggender af den Natur, men maatte finde sig i Administrationens Afgjorelse. Jeg troer ikke, at dette vilde være stridende mod Grundloven, men det vilde derimod ganske vist være fuldkomment stridende imod vor iøvrigt for Diebliffet gjældende Lovgivning. I saa Henseende troer jeg ganske at kunne henholde mig til, hvad den høitærede Finansminister bemærkede, blot med en lille Modification, paa et enkelt Punkt. Jeg er nemlig ligesom den høitærede Finansminister fuldkomment overbevist om, at den Høiesteretsdom, som her oftere er bleven hervort, i alle Punkter var fuldkomment rigtig. Jeg er fuldkomment overbevist om, at saalænge som det erkjendes, at det overhovedet maa tilfalde Domstolene at afgjøre, om en Embedsmand skal have Pension eller ikke — Noget, som jo udtrykkelig er sagt i Loven om Tøllens Embedsmændenes Pensionering af 24de Februar 1858, og som ogsaa

altid har været antaget med Hensyn til den anden Pensionslov, Pensionsloven af 5te Januar 1851 — saalænge vilde det stille sig som en ganske umotiveret Vilkaarlighed, hvis man herfra vilde unddrage den ene Paragraph, hvormed der her har været Spørgsmaal, henholdsvis § 8 og § 6 i de nævnte Love, og det saameget mere, som § 1 i disse Love — hvilket allerede er blevet bemærket af en foregaaende æret Taler (Kiær) — egentlig slet ikke saa vilde kunne anvendes. Jeg troer derfor, at man vistnok maa sige, at Embedsmændene efter den gjældende Ret have Afgang til at bringe det Spørgsmaal, som vi her have talt saameget om, for Domstolene. Men jeg vil strax hertil føie, at jeg ligeledes er enig med den høitærede Finansminister deri, at denne Ret er saaledes begrændset, at den formelt kan affæres dem ved en Lov. Naar den lovgivende Magt maatte komme Embedsmændene og Domstolene i Forløbet, saaledes at der udkom en Lov, som sagde, at den og den Embedsmands Pension skulde sættes til saa og saameget, saa troer jeg ikke, at der kunde være den fjerneste Tvivl om, at denne Lov maatte respecteres af alle Vedkommende, ogsaa af Domstolene, dersom man senere reiste Spørgsmaalet. Jeg maa imidlertid herved tillade mig at tilføie, at jeg ikke kan antage, at denne Fremgangsmaade, som jo egentlig vilde reducere Sagen til et Bæddeløb, i Reglen eller bona fide vilde kunne benyttes eller vilde blive benyttet. Naar der hidtil har foreligget Rigsdagen Lovforslag af denne Art, da antager jeg, at Forholdet vistnok altid har været et saadant, at det fra begge Sider har været forudsat, at den vedkommende Embedsmand ikke ønskede at bringe Spørgsmaalet for Domstolene. Jeg antager, at der ikke nogenstunde fra den lovgivende Magts Side, efter den bestaaende Retstilstand, vilde kunne være Tale om, at den skulde ønske vilkaarligen at affære en Embedsmand fra at gjøre dette. Jeg troer derfor, som sagt, vel, at den høitærede Finansminister havde Ret i, hvad han med Hensyn til dette Punkt bemærkede, men at det dog mere var formelt end reelt. Reelt antager jeg nemlig, at man overfor den nu bestaaende Tilstand ikke vilde ansee